

MA-I [sem-I] NEP Jan-2025

(मराठी रुपांतर)

(वेळ : २ तास)

एकूण गुण - ५०

सूचना: (१) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(३) योग्य ठिकाणी नकाशे व आकृत्या काढा.

(४) स्टेन्सीलचा वापर करण्यास परवानगी आहे.

१. योग्य आकृतीसह पृथ्वीच्या आतील भागाची संरचना आणि घटक प्रमाण यावर विस्तृतपणे चर्चा करा.
२. योग्य आकृतीसह, पृथ्वीच्या पृष्ठभागापासून वातावरणाच्या वरच्या भागापर्यंतच्या हवेच्या दाबातील बंदल आणि तापमानावर आधारित वातावरणीय स्तरांवर चर्चा करा.
३. पृथ्वीच्या वार्षिक उष्णतेचा समतोल आणि अक्षवृत्तीय औष्णिक संतुलन तपशीलवार स्पष्ट करा.
४. महासागराच्या पाण्याच्या तापमानाच्या वितरणावर परिणाम करणारे घटक आणि क्षारता नियंत्रित करणारे घटक यांची चर्चा करा.
५. पावसाळी वादळांची वैशिष्ट्ये समजावून सांगा आणि जलस्रोत व्यवस्थापनात त्यांचे महत्त्व सांगा.
६. पाणलोटालाची संकल्पना परिभाषित करा आणि जलस्रोत व्यवस्थापन आणि पर्यावरण संवर्धनातील त्याचे महत्त्व यावर चर्चा करा.
७. खालीलपैकी कोणत्याही दोन टीपा लिहा.

अ) पृथ्वीचे गुरुत्वाकर्षण क्षेत्र.

ब) पृथ्वीची उत्पत्ती आणि उत्क्रांती.

क) समुद्रशास्त्राचा इतिहास.

Paper / Subject Code: N54511 / Advanced studies in Physical Geography

(Time: 2 Hours)

[Total Marks: 50]

N.B.: (1) Attempt any **five** questions.

(2) All questions are carrying **equal** marks.

(3) Draw **maps** and **diagrams** wherever necessary.

(4) Use of **map stencils** is **allowed**.

1. With suitable diagram elaborately discuss structure and composition of the Earth's interior.
2. With suitable diagram discuss changes in air pressure from the Earth's surface to the top of the atmosphere and atmospheric layers based on temperature.
3. Explain in detail annual heat budget and latitudinal heat balance of the Earth.
4. Discuss factors affecting the distribution of temperature of ocean water and controlling factors of salinity.
5. Explain the characteristics of rainstorms and discuss their significance in water resource management.
6. Define the concept of a watershed and discuss its significance in water resource management and environmental conservation.
7. Write Short Notes (**Any two**)
 - a) Earth's gravitational field.
 - b) Origin and evolution of the earth.
 - c) History of oceanography.
